

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

Кафедра освітньої політики

Програма підвищення кваліфікації учителів історії

**«Нова українська школа:
завершення адаптаційного циклу в 5-6 класах»**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики
(*протокол №3 від 28.03.2024 р.*)

Завідувачка кафедри

Христина ЧУШАК

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(*протокол №3-2 від 25.04.2024 р.*)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

ЛЬВІВ 2024

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Програма підвищення кваліфікації учителів історії «Нова українська школа: завершення адаптаційного циклу в 5-6 класах»

Розробники: методистка кабінету координації впровадження НУШ, викладачка громадянської освіти кафедри суспільствознавчої освіти І.А. Костюк

Мета: Підготовка учителів історії до ефективної реалізації завдань освітньої галузі «Громадянська та історична освіта»

Напрямок навчання:

- розвиток професійних компетентностей вчителів історії та громадянської освіти (знання освітніх вимог державного стандарту базової середньої щодо переорієнтації освітніх результатів учнів 5-6 класів, сутності переходу від знаннєцентричної моделі до компетентнісного навчання згідно концепції НУШ, нової організації змісту та його представленість у модельних програмах, особливостей навчальної діяльності на уроці та сучасної системи оцінювання);
- розвиток предметно-методичної компетентності та
- розвиток компетентності управління освітнім процесом та безперервного професійного розвитку

Обсяг: 16 годин

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна: очно-дистанційна

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

Загальні компетентності:

- лідерська – здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування педагогів до досягнення спільної мет;
- соціальна – здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді;
- підприємницька – здатність генерувати нові ідеї, розуміти проблемні ситуації та розв'язувати їх, виявляти ініціативність.

Професійні компетентності:

Мовно-комунікативна, предметно-методична, інформаційно-цифрова, психологічна, прогностична, організаційна, інноваційна, рефлексивна, компетентність педагогічного партнерства, здатність до навчання упродовж життя.

Місце (місця) надання освітньої послуги: КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», онлайн, ЗУМ- платформа

Очікувані результати навчання

- аналізувати здобутки та перешкоди у здобутті учнями та ученицями 5-6 класів освітніх результатів ДСБО;
- вміти ефективно використовувати ресурси навчальної літератури у розвитку наскрізних вмінь та реалізації компетентнісного потенціалу освітньої галузі;

- ефективно використовувати методичний супровід освітнього процесу для реалізації компетентнісного навчання у 5-6 класах НУШ та організації формувального оцінювання;
- використовувати психологічні знання про вікові особливості пізнавальних процесів у молодших підлітків 10-12 та 12-14 років для ефективної організації навчальної діяльності;
- пояснювати ієрархію освітніх результатів державного стандарту базової середньої освіти ГІО та способи їх досягнення в сучасному освітньому процесі (на прикладі модельних програм та обраних підручників);
- здійснювати рефлексію власної педагогічної діяльності з точки зору відповідності вимогам професійного стандарту вчителя.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Ознайомлення з учасниками та програмою навчання. Формування очікувань учасників **(Пр.-1)**

Тема 1. Зміна освітніх результатів у 5-6 класах НУШ. Здобутки та перешкоди у реалізації ДСБО у 5-6 класах (адаптивний цикл базової середньої освіти). Ієрархія освітніх результатів ДСБО (Л.-1,Пр.-2)

План лекційного заняття (1 год.):

1.1. Виклики в середній освіті, пов'язані із зміною освітніх результатів, сучасного інформаційного середовища, ШІ.

План практичного заняття (2 год.):

1.2. Результати впровадження компетентнісного навчання згідно концепції НУШ. Аналіз здобутків та викликів впровадження вимог ДСБО у практиці щоденного викладання.

1.3. Компетентність як динамічна сукупність знань, вмінь та ставлень. Ієрархія освітніх результатів та їх взаємопов'язаність. Індиксація освітніх результатів та орієнтирів для оцінювання

Тема 2. Психологія пізнавальних процесів у сучасних умовах. Потреба та можливості у подоланні освітніх втрат: переваги компетентнісної моделі навчання. (Л.-2 Пр. - 2)

План лекційного заняття (2 год.):

2.1 Психологічні вікові особливості школярів 10-12, 13-14 років та їх вплив на організацію освітнього процесу.

3.2. Психологія навчання, особливості пізнавальних процесів школярів в умовах стресу війни та зміни інформаційного середовища. Суть та причини освітніх втрат.

План практичного заняття (2 год)

2.3. Освітні втрати та їх вплив на корекцію навчальних програм: підходи до організацій змісту, планування досягнення освітніх результатів та формування наскрізних вмінь.

2.4. Алгоритм діяльності вчителя з подолання освітніх втрат в галузі історичної та громадянської освіти. Планування освітнього процесу та прогнозування його результату. Наступність та системність у досягненні освітніх результатів.

Тема 3. Розуміння педагогічної лексики та її втілення в діяльності учителя на уроці. (Пр.- 4)

План практичного заняття (4 год):

- 3.1. Роль коректного методичного супроводу освітнього процесу для реалізації діяльнісного підходу та компетентнісного навчання у 5-6 класах НУШ. Методи, прийоми, технології, навчальні стратегії: розуміння особливостей застосування.
- 3.2. Аналіз пропонованих модельних програм та підручників для 5-6 класів інтегрованих курсів ГЮ з точки зору реалізації змістових ліній освітньої галузі та компетентнісного потенціалу галузі. Робота з документами.
- 3.3. Відповідність змісту, пропонованих видів навчальної діяльності та запланованих освітніх результатів. Робота з матеріалами параграфів.
- 3.4. «Традиційні» та «інноваційні» методи навчання: переваги та перешкоди використання.

Тема 4. Наскрізнi вміння та їх формування сучасними освітніми засобами. Актуальні педагогічні прийоми (Пр.-3)

- 4.1. Читання з розумінням – ключове наскрізне вміння. Проблеми ефективного читання як діяльності.
- 4.2. Ознаки розуміння тексту. Роль читання з розумінням у формуванні інших наскрізних вмінь та досягнення освітніх результатів ДСБО.
- 4.3. Методи і прийоми розвитку читання з розумінням. Предметно-методична компетентність вчителя, його управлінська та прогностична компетентності у формуванні наскрізних вмінь .

Круглий стіл

- 4.4. Шкільний менеджмент для успіху НУШ. Лідерство і педколектив

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Прак-тичні	Кур.стлі
Інтеграційно-мотиваційне заняття Ознайомлення з програмою навчання. Формування очікувань учасників	1		1	
Тема 1 . Зміна освітніх результатів у 5-6 класах НУШ. Здобутки та перешкоди у реалізації ДСБО у 5-6 класах (адаптивний цикл базової середньої освіти). Ієрархія освітніх результатів ДСБО	3	1	2	-
1.1. Виклики в середній освіті, пов'язані із зміною освітніх результатів, сучасного інформаційного середовища, III.		1		
1.2. Результати впровадження компетентнісного навчання згідно концепції НУШ. Аналіз здобутків та викликів впровадження вимог ДСБО у практиці щоденного викладання			1	
1.3. Компетентність як динамічна сукупність знань, вмінь та ставлень. Ієрархія освітніх результатів та їх взаємопов'язаність. Індексція освітніх результатів та орієнтирів для оцінювання			1	
Тема 2. Психологія пізнавальних процесів у сучасних умовах. Потреба та можливості у подоланні освітніх втрат: переваги компетентнісної моделі навчання.	4	2	2	
2.1 Психологічні вікові особливості школярів 10-12, 13-14 років та їх вплив на організацію освітнього процесу.		1		
2.2. Психологія навчання, особливості пізнавальних процесів школярів в умовах стресу війни та зміни інформаційного середовища. Суть та причини освітніх втрат.		1		
2.3. Освітні втрати та їх вплив на корекцію навчальних програм: підходи до організацій змісту, планування досягнення освітніх результатів та формування наскрізних вмінь.			1	
2.4. Алгоритм діяльності вчителя з подолання освітніх втрат в галузі історичної та громадянської освіти. Планування освітнього процесу та прогнозування його результату. Наступність та системність у досягненні освітніх результатів.			1	

<p>Тема 3. Розуміння педагогічної лексики та її втілення в діяльності учителя на уроці.</p> <p>3.1. Роль коректного методичного супроводу освітнього процесу для реалізації діяльнісного підходу та компетентнісного навчання у 5-6 класах НУШ. Методи, прийоми, технології, навчальні стратегії: розуміння особливостей застосування.</p> <p>3.2. Аналіз пропонованих модельних програм та підручників для 5-6 класів інтегрованих курсів ГІО з точки зору реалізації змістових ліній освітньої галузі та компетентнісного потенціалу галузі. Робота з документами.</p> <p>3.3. Відповідність змісту, пропонованих видів навчальної діяльності та запланованих освітніх результатів. Робота з матеріалами параграфів.</p> <p>3.4. «Традиційні» та «інноваційні» методи навчання: переваги та перешкоди використання.</p>			4	
			1	
			1	
			1	
			1	
<p>Тема 4. Наскрізнi вміння та їх формування сучасними освітніми засобами. Актуальні педагогічні прийоми.</p> <p>4.1. Читання з розумінням – ключове наскрізне вміння. Проблеми ефективного читання як діяльності.</p> <p>4.2. Ознаки розуміння тексту. Роль читання з розумінням у формуванні інших наскрізних вмінь та досягнення освітніх результатів ДСБО.</p> <p>4.3. Методи і прийому розвитку читання з розумінням. Предметно-методична компетентність вчителя, його управлінська та прогностична компетентності у формуванні наскрізних вмінь.</p> <p>4.4. Шкільний менеджмент для успіху НУШ. Лідерство і педколектив</p>	4		3	1
			1	
			1	
			1	
				1
Всього годин:	16	3	12	1

Список рекомендованих електронних ресурсів:

- 1) Програми НУШ: які вони є та як учителю з ними працювати?
<https://osvitoria.media/experience/programy-nush-yaki-vony-ye-ta-yak-uchytelyu-z-numu-pratsyuvaty/>
- 2) Навчальні втрати: причини, наслідки й шляхи подолання
<https://osvita.ua/school/88921/>
- 3) Усе про освітні втрати: ефективні методики та алгоритми для вчителя
- 4) <https://osvitoria.media/experience/vse-pro-osvitni-vtraty-efektyvni-metodyky-ta-algorytmy-dlya-vchytelya/>

- 5) Як компенсувати «освітні втрати»: рекомендації для органів влади, засновників і директорів закладів освіти <https://sqe.gov.ua/yak-kompensuvati-osvitni-vtrati-rek/>
- 6) Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні, затверджені наказом МОН України від 15 травня 2023 р. №563. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-okremih-pitan-zdobuttya-osviti-v-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osviti-v-umovah-voyennogo-stanu-v-ukrayini>. Лист МОН № №4.5/2303-21 від 06.08.21 року Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83419/ <https://osvita.ua/doc/files/news/834/83419/Metodychni-rekomendatsiyi-pilotnym-shkol.pdf>
- 7) Лист Міністерства освіти і науки України від 19.08.2022 № 1/9530-22 Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в школах у 2022/2023 навчальному році https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/87596/
- 8) Оцінювання за НУШ: що змінилося та як допомогти вчителю? <https://osvitoria.media/experience/otsinyuvannya-za-nush-shho-zminylos-ta-yak-dopomogty-vchytelyu/>
- 9) НАВЧАЛЬНІ ВТРАТИ: СУТНІСТЬ, ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ <https://testportal.gov.ua/navchalni-vtraty-sutnist-prychyny-naslidky-ta-shlyahy-podolannya-analitychnyj-material-vid-fahivtsiv-ukrayinskogo-tsentru-otsinyuvannya-yakosti-osvity/>
- 10) Г. Кенц. НУШ: орієнтири та акценти для вчителя предметів громадянської та історичної освітньої галузі
- 11) Огляд Концепції Нової української школи. https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/09/razdel_1_Oglyad.pdf